

אי משום חצי כופר לאו שוירא הוא –

If on account of half כופר ...that is not an omission

OVERVIEW

The גמרא challenges the view of פלגא נזקא קנסא from a ברייתא which mentions the differences between a תם and a מועד. If we maintain קנסא the rule would be that if the owner of a תם admits to doing damage, he would be פטור, since מודה בקנס פטור. The גמרא asks why the ברייתא does not mention this difference between a תם and a מועד. The גמרא answers that the ברייתא omitted this difference. The question was asked what else was omitted. The גמרא replied that חצי כופר was omitted; a מועד pays כופר (for killing a person) and a תם is פטור from (even חצי כופר). At this point there is no question on the קנסא פלגא נזקא. The גמרא continues however and maintains that the omission of חצי כופר is not an omission since the ברייתא follows the view of יוסי הגלילי ר' who maintains that a תם pays חצי כופר. Our תוספות will discuss this last statement.

פירוש¹ דליקשי למאן דאמר פלגא נזקא ממונא² -

The explanation of this statement 'אי משום חצי כופר לאו שוירא הוא' is that the גמרא anticipates a difficulty according to the one who maintains ממונא -

מאי שייר דהאי שייר דלא שייר אלא חצי כופר³ -

What else did the ברייתא omit, that it omitted only this rule of חצי כופר⁴ -

The גמרא replies that there is no difficulty on the ממונא -

דהא מני רבי יוסי הגלילי היא ולא שייר כלום -

Because this מ"ד will maintain that the ברייתא follows the view of ריה"ג, that a תם

¹ The term פירוש is (usually) used when there is a difficulty with the simple understanding of the text; and a second (more complicated) explanation must be offered. The difficulty here is that seemingly we are now again challenging the מ"ד פלגא נזקא קנסא that there is no other שייר, since the ברייתא is following the view of ריה"ג. However there is no indication at all that the ברייתא follows the view of ריה"ג, rather it would seem the ברייתא follows the view of his opponents who maintain that a תם does not pay כופר at all. Therefore the שייר of חצי כופר is a proper one and there is no difficulty from this ברייתא to the view of the קנסא פלגא נזקא. What does the גמרא mean with the statement אי משום חצי כופר לאו שוירא הוא?!

² The גמרא is not challenging the קנסא פלגא נזקא (as explained in footnote # 1), but rather the view of ממונא.

³ According to the מ"ד פלגא נזקא קנסא the ברייתא omitted two laws בקנס מודה and כופר; however according to the מ"ד כופר, the ברייתא omitted only one law; the ruling of פלגא נזקא ממונא.

⁴ The גמרא does not actually ask this question, rather the statement אי משום חצי כופר לאו שוירא הוא is an answer to this anticipated question.

pays **חצי כופר** and therefore the **omitted nothing**. There is no difference between a תם and a מועד concerning **כופר**.⁵

תוספות seeks to validate this explanation:⁶

דכהאי גוונא איכא פרק שלשה מינין (נזיר דף לח,ב⁷) ובפרק החליל (סוכה דף נד,ב⁸):

For there is a similar situation in פרק שלשה מינים and in פרק החליל.

SUMMARY

The statement מ"ד פלגא אי משום כופר לאו שיורא הוא is to resolve any question on the נזקא ממונא.

THINKING IT OVER

Does the מ"ד פלגא נזקא ממונא follow the view of ריה"ג that חצי כופר?

---

⁵ See תוספות בד"ה הא and רש"י בד"ה ריה"ג.

⁶ The difficulty inherent in this explanation is that initially the גמרא challenged the view of קנסא (and resolves it), then without any indication, it responds to an undisclosed (anticipated) question on the ממונא. This is highly unusual. תוספות maintains that there is precedent for this.

⁷ See תוספות there ד"ה שייר who explains the גמרא there, similar to his explanation here.

⁸ See תוספות there ד"ה אי. See גליון הש"ס here.